

**КОНВЕНЦИЈА
О СОЦИЈАЛНОМ ОСИГУРАЊУ ИЗМЕЂУ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ФЕДЕРАТИВНЕ
РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И КРАЉЕВИНЕ ХОЛАНДИЈЕ**

Влада Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и Влада Краљевине Холандије

У жељи да ускладе односе који постоје између две државе у области социјалног осигурања са развојем насталим у њиховом законодавству од потписивања Опште конвенције о социјалном осигурању између Краљевине Холандије и Федеративне Народне Републике Југославије, потписане 1. јуна 1956. године у Београду,

Пошто су одлучиле да закључе нову конвенцију која ће заменити Конвенцију од 1. јуна 1956. године,

Споразумеле су се о следећем:

Део I

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

За сврхе примене ове конвенције;

а) израз "територија" означава:

за Холандију - територију Краљевине у Европи;

за Југославију - територију Социјалистичке Федеративне Републике Југославије;

б) израз "држављанин" означава:

за Холандију - лице холандског држављанства;

за Југославију - лице југословенског држављанства;

ц) израз "радник" означава лице у радном односу или са њим изједначено лице према законодавству дотичне стране уговорнице;

д) израз "законодавство" означава законе, прописе статутарне одредбе и све друге мере примене који се односе на системе и гране социјалног осигурања наведене у члану 2 став 1

и који су на снази на дан потписивања ове конвенције или који ће ступити на снагу касније на целој или на било ком делу територије сваке стране уговорнице;

е) израз "надлежни орган" означава министра, министре или одговарајући орган у чијој су надлежности системи социјалног осигурања на целој или на било којем делу територије стране уговорнице;

ф) израз "надлежна установа" означава установу код које је осигураник осигуран у тренутку подношења захтева за давање или код које има право на давање или код које би имао право на давања, када би живео на територији стране уговорнице на којој се налази та установа;

г) израз "надлежна земља" означава страну уговорницу на чијој се територији налази надлежна установа;

х) израз "установа пребивалишта" означава надлежну установу која је надлежна за пружање давања у месту где заинтересовано лице има пребивалиште, према законодавству стране уговорнице које примењује та установа или, ако таква установа не постоји, установа коју је одредио надлежни орган дотичне стране уговорнице;

и) израз "установа места боравка" означава надлежну установу која је надлежна за пружање давања у месту где заинтересовано лице привремено борави, према законодавству стране уговорнице која та установа примењује или, ако таква установа не постоји, установа коју је одредио надлежни орган дотичне стране уговорнице;

ј) израз "чланови породице" означава лица одређена или призната као таква према законодавству стране уговорнице на чијој територији та лица имају пребивалиште; међутим, ако то законодавство сматра члановима породице само лица која живе у заједничком домаћинству са осигураником, сматра се да је тај услов испуњен када та лица углавном издржава осигураник;

к) израз "нацивели чланови породице" означава лица одређена или призната као таква према законодавству на основу којег се одобравају давања;

л) израз "периоди осигурања" означава периоде уплаћивања доприноса, рада или сталног боравка, онако како су одређени или признати као периоди осигурања према законодавству на основу којег су навршени или се сматрају навршени, као и све друге

изједначене периоде уколико су признати тим законодавством као изједначени с периодима осигурања;

м) изрази "давања" или "пензије" означавају сва давања или пензије, укључујући и све елементе који падају на терет јавних фондова, ревалоризациона повећања или додатна давања, као и једнократне исплате уместо пензије.

Члан 2

1. Ова конвенција се примењује:

А. У Холандији, на законодавство које се односи на:

- а) давања за случај болести и материнства;
- б) давања за случај неспособности за рад;
- ц) давања за случај старости;
- д) давања за случај надлежних чланова породице;
- е) давања за случај незапослености;
- ф) породична давања;
- г) посебни пензијски режими рударских радника.

Б. У Југославији, на законодавство које се односи на:

- а) обавезно здравствено осигурање радника, укључујући и давања за случај материнства;
- б) обавезно пензијско и инвалидско осигурање, укључујући и породичне пензије;
- ц) давања радницима за случај привремене незапослености;
- д) давања из области дечије заштите.

2. Ова конвенција примењиваће се такође на све законе или прописе којима су измењени или допуњени или којима ће се изменити или допунити законодавства наведена у ставу 1 овог члана.

Међутим, она се неће примењивати на:

а) законе или прописе који покривају нову грану социјалног осигурања, уколико не дође до споразума у том смислу између страна уговорница;

б) законе или прописе којима се проширују постојећи системи на нове категорије корисника уколико се томе успротиви влада заинтересоване стране уговорнице и о томе писменим путем обавести владу друге стране уговорнице у року од три месеца од дана објављивања поменутих закона и прописа.

3. Ова конвенција се неће примењивати на социјалну помоћ нити на посебне режиме осигурања који се односе на службенике или на са њима изједначено особље.

Члан 3

1. Одредбе ове конвенције примењују се на холандске и југословенске раднике који потпадају или који су потпадали под законодавство једне стране уговорнице, као и на чланове њихових породица и нацивеле чланове породица, уколико они изводе своја права из осигурања радника.

2. Одредбе ове конвенције се не примењују на дипломатско и конзуларно особље од каријере, као ни на канцеларијско особље.

Члан 4

1. Ако овом конвенцијом није друкчије одређено, држављани једне стране уговорнице на које се примењују одредбе ове конвенције подлеже обавезама и користе права из законодавства наведених у члану 2 под истим условима као и држављани друге стране уговорнице.

2. Међутим, принцип једнакости третмана, изнет у ставу 1, не примењује се на плаћање умањених доприноса за добровољно продужено пензијско осигурање надлежних чланова породице.

Члан 5

1. Уколико то није друкчије одређено овом конвенцијом, новчана давања за случај инвалидности, старости или нацивелих чланова породице, стечене на основу законодавства једне стране уговорнице не могу се умањити, мењати, обустављати, укинути

или одузети због тога што њихов корисник има пребивалиште на територији друге стране уговорнице.

2. Наведена давања која проистичу из законодавства једне стране уговорнице пружају се држављанима друге стране уговорнице који живе у трећој земљи, под истим условима и у истој висини као и својим држављанима који пребивају у тој трећој земљи.

Члан 6

1. Изузимајући давања за случај инвалидности, старости или нацивелих чланова породице, која се исплаћују у складу с одредбама поглавља 2, део III, на основу конвенције се не може признавати нити очувати право коришћења више давања исте врсте или више давања за исти период обавезног осигурања.

2. Одредбе о смањењу, обустави или укидању, предвиђене законодавством једне стране уговорнице у случају стицања више давања, односно давања и других прихода, или услед бављења професионалном делатношћу, примењују се на корисника чак и када се ради о давањима стеченим на основу законодавства друге стране уговорнице или о оствареним приходима или о вршењу делатности на територији друге стране уговорнице. Међутим, за примену ове одредбе не узимају се у обзир давања исте врсте за случај инвалидности, старости или надлежних чланова породице која се пружају у складу с одредбама поглавља 2, део III.

Део II

ОДРЕДБЕ КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА ПРИМЕНУ ЗАКОНОДАВСТВА

Члан 7

1. Под резервом одредаба чл. 8 до 10, радници запослени на територији једне стране уговорнице потпадају под законодавство те стране, чак и када имају пребивалиште на територији друге стране уговорнице или ако предузеће или послодавац који их је запослио има своје седиште или пребивалиште на територији друге стране.

2. Ако на основу претходног става радник потпада под законодавство стране уговорнице на чијој територији нема пребивалиште, законодавство те стране уговорнице се примењује на њега као да има пребивалиште на територији те стране.

Члан 8

Од принципа изнетог у члану 7 изузимају се;

а) радници запослени на територији једне стране уговорнице у предузећу под које нормално потпадају, а које то исто предузеће упути на територију друге стране уговорнице да би за његов рачун обавили одређени посао, подлеже и даље, за сво време док су упућени на рад, законодавству прве стране уговорнице као да су наставили да раде на њеној територији;

б) путујуће особље у служби предузећа које обавља за свој или туђ рачун железнички, друмски, ваздушни или бродски превоз путника или робе и чије се седиште налази на територији једне стране уговорнице, подлеже законодавству оне стране уговорнице на чијој територији то предузеће има своје седиште;

ц) радници јавне управне службе једне стране уговорнице, који су упућени на територију друге стране уговорнице, подлеже законодавству прве стране уговорнице.

Члан 9

1. Независно од одредаба става 2 члана 3, одредбе члана 7 се примењују на раднике запослене у дипломатским мисијама или у конзуларним представништвима страна уговорница и на приватну послугу чланова тих мисија или представништава.

2. Међутим, радници назначени у ставу 1 овог члана који су држављани стране уговорнице. То право избора може се користити само једном и то у року од три месеца после ступања на снагу ове конвенције или на дан када радник буде примљен на рад у дипломатску мисију или конзуларно представништво односно ступи у приватну службу члана мисије или представништва, зависно од случаја.

Члан 10

Надлежни органи страна уговорница могу споразумно предвидети изузетке од одредаба чл. од 7 до 9 у корист заинтересованих радника.

Део III

ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА РАЗНЕ ВРСТЕ ДАВАЊА

Поглавље 1.

БОЛЕСТ И МАТЕРИНСТВО

Члан 11

За стицање, очување или поновно коришћење права на давања, када се на радника узастопно или наизменично примењивало законодавство обе стране уговорнице, сабирају се периоди осигурања према законодавству сваке од страна уговорница, уколико се ти периоди не поклапају.

Члан 12

1. Радник који одлази из Југославије у Холандију и обрнуто као и чланови његове породице, имају у земљи његовог новог места рада права из осигурања за случај болести и материнства, ако испуњавају услове прописане законодавством земље у коју су дошли, при чему се води рачуна, уколико је то потребно, о сабирању периода наведених у претходном члану.

2. Ако радник из претходног става не испуњава услове који су у њему предвиђени, а на основу законодавства стране уговорнице које се на њега раније примењивало имао би још увек право на давања да се налази на територији те стране уговорнице, исти задржава право на та давања. Надлежна установа те стране уговорнице може затражити од установе места пребивалишта да пружа давања у природи на начин предвиђен законодавством које примењује та установа.

Члан 13

1. Радник који испуњава услове за давање према законодавству једне стране уговорнице користи давање за време привременог боравка на територији друге стране уговорнице, уколико његово стање неодложно изискује лекарску негу, укључујући болничко лечење.

2. Радник коме је после остваривања права на давања на терет установе једне стране уговорнице та установа одобрила да се пресели на територију друге стране уговорнице, задржава права на та давања. Одобрење се може ускратити само ако се установи да би пресељење могло нашкодити његовом здравственом стању или ометати лечење.

3. Када радник има право на давања из претходних ставова, давања у природи пружа установа места боравка или пребивалишта на терет надлежне установе према одредбама законодавства које примењује поменута установа, нарочито у погледу обима и начина пружања давања у природи; међутим, коришћење тих давања траје онолико колико предвиђа законодавство надлежне земље.

4. У случајевима предвиђеним у ст. 1 и 2 овог члана, одобравање протеза, већих справа и осталих давања у природи од веће вредности подређено је - осим у изузетно хитним случајевима - одобрењу надлежне установе.

5. Новчана давања, у случајевима предвиђеним у ст. 1 и 2 овог члана, пружа надлежна установа према одредбама законодавства које она примењује. Та давања се могу пружати преко установе у месту боравка или пребивалишта за рачун надлежне установе на начин утврђен административним споразумом који закључују надлежни органи.

6. Одредбе претходних ставова примењују се аналогно на чланове породица за време њиховог привременог боравка на територији друге стране уговорнице или када се преселе на територију друге стране уговорнице, после наступања случаја болести или материнства.

Члан 14

1. Чланови породице радника који је осигуран код установе једне стране уговорнице, користе право на давања у природи када имају пребивалиште на територији друге стране, као да је тај радник осигуран код установе њиховог места пребивалишта. Обим, трајања и начин пружања поменутих давања одређују се према одредбама законодавства које примењује та установа.

2. Када се преселе на територију надлежне земље, чланови породице користе давања према одредбама законодавству те земље, чак и ако су већ користили давања за исти случај болести или материнства, пре њиховог пресељења; ако се законодавством које примењује надлежна установа предвиђа максимално трајање коришћења давања, узима се у обзир период пружања давања навршен непосредно пре промене пребивалишта.

3. Ако чланови породице наведени у ставу 1 овог члана у земљи пребивалишта обављају професионалну делатност или примају пензију која им даје право на давања у природи, одредбе овог члана се на њих не примењују.

Члан 15

За примену члана 13, ставови 1, 3, 4 и 6 члана 14 корисником давања у природи сматра се, поред радника који има право на давања у својству обавезног осигураника код заједнице здравственог осигурања у Југославији, односно код благајне здравственог осигурања у Холандији, и лице које има право на давања у својству добровољног осигураника код холандске благајне здравственог осигурања.

Члан 16

1. Када корисник пензије која му припада на основу законодавства обе стране уговорнице има право на давања у природи према законодавству стране уговорнице на чијој територији има пребивалиште, та давања кориснику и члановима његове породице пружа установа места пребивалишта из својих средстава, као да је он корисник пензије која му припада искључиво на основу законодавства те друге стране уговорнице.

2. Када корисник пензије која му припада на основу законодавства једне стране уговорнице има пребивалиште на територији друге стране уговорнице, давања у природи на која има право према законодавству прве стране уговорнице или на која би имао право да му је пребивалиште на територији те стране, пружа кориснику и члановима његове породице установа његовог места пребивалишта према прописима законодавства које она примењује водећи рачуна, у случају потребе, о одредбама Завршног протокола.

3. Корисник пензије који има право на давања у природи на основу законодавства једне стране уговорнице, као и чланови његове породице, могу користити та давања за време привременог боравка на територији стране уговорнице на којој немају пребивалиште ако њихово стање хитно захтева таква давања, укључујући и болничко лечење. Та давања пружа установа места боравка, према одредбама законодавства које она примењује, нарочито у погледу обима и начина пружања давања у природи. Трајање пружања тих давања предвиђа се законодавством земље пребивалишта.

Давања падају на терет надлежне установе или установе пребивалишта, зависно од случаја.

Одредбе члана 13 став 4 ове конвенције примењују се аналогно.

4. Поред лица које има право на давања у својству обавезног осигураника код заједнице здравственог осигурања у Југославији, односно код благајне здравственог осигурања у

Холандији, давања у натури припадају и лицу које има право на давања у својству добровољног осигураника код холандске благајне здравственог осигурања.

5. Ако је законодавством једне стране уговорнице предвиђена обустава доприноса на терет корисника пензије за покриће давања у натури, установа која исплаћује пензију је овлашћена да изврши те обуставе када на основу овог члана давања у натури падају на терет установе те стране уговорнице.

Члан 17

1. Давања у натури која се пружају на основу одредаба члана 12 став 2, члана 14 став 1 и члана 14 став 1 и члана 16 ст. 2 и 3 ове конвенције надокнађују надлежне установе или установе пребивалишта, зависно од случаја, установама које су их пружиле.

2. Накнада трошкова се одређује и врши на начин који се утврђује административним споразумом, било правдањем страних трошкова, било на основу паушала.

Поглавље 2.

ИНВАЛИДНОСТ, СТАРОСТ И СМРТ

Одељак 1.

Заједничке одредбе

Члан 18

1. Ако се законодавством једне стране уговорнице стицање, очување или поновно коришћење права на давања условљавају тиме да су навршени одређени периоди осигурања, установа која примењује то законодавство треба, приликом утврђивања укупног стажа, да узме у обзир и периоде осигурања навршене према законодавству друге стране уговорнице, као да се ради о периодима осигурања навршеним према законодавству прве стране.

2. Ако се стицање извесних давања условљава према законодавству једне стране уговорнице тиме да су периоди осигурања навршени у струци која потпада под посебан режим осигурања, односно у одређеној струци или служби, периоди осигурања навршени према законодавству друге стране уговорнице узимају се у обзир приликом одређивања тих давања само уколико су навршени према одговарајућем режиму или, ако то није случај, у истој струци, односно у истој служби. Уколико на основу тако навршених

периода заинтересовано лице не испуњава потребне услове за коришћење поменутих давања, ти периоди се узимају у обзир за одређивање давања према општем систему осигурања.

3. Ако се законодавством једне стране уговорнице, којим се не захтева никакво трајање осигурања за стицање и одређивање права на давања, пружање давања условљава тиме да је радник био осигуран према том законодавству у тренутку наступања осигураног случаја, сматра се да је тај услов испуњен ако је радник у том моменту био осигуран на основу законодавства друге стране.

Члан 19

1. Установа сваке стране уговорнице утврђује, према одредбама законодавства које примењује, да ли заинтересовано лице испуњава потребне услове за стицање права на давања, водећи рачуна, ако је то потребно, о одредбама члана 18.

2. У случају када заинтересовано лице испуњава те услове, поменута установа обрачунава теоријски износ давања на које би то лице имало право да су сви периоди осигурања који се узимају у обзир, у складу с одредбама члана 18 за утврђивање права, били навршени само према законодавству које она примењује.

3. Међутим, уколико се ради о давањима чији износ не зависи од дужине навршених периода, тај износ се сматра теоријским износом из претходног става.

4. Поменута установа затим утврђује стварни износ давања који припада заинтересованом лицу, на основу теоријског износа израчунатог у складу с одредбама става 2 овог члана, сразмерно трајању периода осигурања навршених према законодавству које примењује пре наступања осигураног случаја, у односу на укупно трајање свих периода осигурања навршених према законодавству обе стране уговорнице пре наступања осигураног случаја, уколико се ти периоди не поклапају.

5. Ако се теоријски износ утврди у складу с одредбама става 3 овог члана, дотична установа одређује стварни износ давања који припада заинтересованом лицу сразмерно дужини периода осигурања навршених према законодавству које примењује пре наступања осигураног случаја, а у односу на број протеклих година од дана када је заинтересовано лице или умрли навршио двадесет година живота, односно, уколико је лице или умрли осигуран као радник према законодавству једне стране уговорнице пре

навршене двадесете године живота, од дана почетка осигурања до дана наступања осигураног случаја.

Члан 20

1. Без обзира на одредбе члана 19, ако укупно трајање навршених периода осигурања према законодавству једне стране уговорнице не износи годину дана и ако на основу само тих периода није стечено никакво право на давање према том законодавству, установа те стране уговорнице није дужна да одобри право на давања за наведене периоде.

2. Друга страна уговорница узима у обзир периоде из претходног става за примену одредаба члана 19 ове конвенције, изузев одредаба става 4 овог члана.

Члан 21

Ако заинтересовано лице у датом тренутку не испуњава потребне услове према законодавству једне и друге стране уговорнице, узимајући у обзир одредбе члана 18 ове конвенције, али испуњава услове једне од њих, његово право на давања се одређује према законодавству чије услове испуњава. Давања се поново обрачунавају сагласно одредбама члана 19 ове конвенције, када се испуне потребни услови према законодавству друге стране, водећи рачуна о одредбама члана 18.

Члан 22

1. Ако је износ давања који би заинтересованом лицу припадао према законодавству једне стране уговорнице, када се примењују одредбе чл. 18 и 19, већи од укупног износа давања који припада на основу тих одредаба, надлежна установа те стране је дужна да одобри том лицу додаток једнак разлици између та два износа. Трошкови исплате додатка падају у целини на терет поменуте установе.

2. Ако би на основу примене одредаба претходног става заинтересовано лице имало право да додаток од стране установе обе стране уговорнице, користиће само већи додаток. Тај додаток пада на терет обе установе сразмерно односу који постоји између износа додатка који би исплаћивала свака појединачна установа када би само она то ценила и укупног износа додатка који обе установе треба да плаћају.

Члан 23

1. Ако се, услед пораста трошкова живота или промене нивоа плата, давања промене за одређени процент или износ, тај процент или износ се непосредно примењује на давања утврђена сходно одредбама чл. 19 и 22, без поновног обрачунавања на основу поменутих чланова.

2. Међутим, у случају поновног разматрања давања од стране једне или друге стране уговорнице, у циљу усклађивања са променама личних прилика заинтересованог лица, приступиће се новом обрачуну сходно одредбама чл. 19 и 22.

Одељак 2.

Посебне одредбе за случај инвалидности

Члан 24

1. Ако после обуставе давања за случај инвалидности дође до њиховог обнављања, та давања обезбеђује установа која их је исплаћивала у тренутку њихове обуставе.

2. Ако после укидања давања за случај инвалидности, стање осигураника оправдава одређивање нових давања по основу инвалидности, та давања одређују се сходно одредбама чл. 18 до 22.

Члан 25

Радник који је стекао право на новчана давања за случај инвалидности на терет установа једне стране уговорнице и који има пребивалиште на територији те стране, задржава то право и када се пресели на територију друге стране. Међутим, пре пресељења радник треба да добије одобрење надлежне установе. Одобрење се може ускратити само ако пресељење заинтересованог лица може довести у питање његово здравствено стање или ометати лечење.

Члан 26

За примену члана 19 став 5, као навршени периоди осигурања према холандском законодавству сматрају се и периоди пре 1. јула 1967. године у току којих би радник био осигуран да је холандско законодавство о осигурању за случај неспособности за рад већ ступило на снагу.

Одељак 3.

Посебне одредбе о осигурању за случај старости

Члан 27

Без обзира на одредбе члана 19, холандске установе које примењују законодавство наведено у члану 2 став 1 тачка А под ц) врше директан обрачун старосне пензије само на основу периода осигурања навршених према холандском законодавству.

Члан 28

1. Приликом обрачунавања старосне пензије која на основу холандског законодавства припада ожењеном лицу, такође се узимају у обзир периоди осигурања пре дана када је његова супруга навршила 65 година живота и за време којих је била у браку и имала пребивалиште на територији Југославије, под условом да се ти периоди поклапају са периодима осигурања које је ожењено лице навршило према том законодавству.

2. Приликом обрачунавања старосне пензије која на основу холандског законодавства припада удови лица које је навршило периоде осигурања према том законодавству, такође се узимају у обзир периоди пре дана када је удова навршила 65 година у току којих је она била у браку и имала пребивалиште на територији Југославије, под условом да се ти периоди поклапају са периодима осигурања које је навршио њен супруг према том законодавству.

3. За обрачун се не узимају периоди наведени у претходним ставовима, када се ти периоди поклапају са периодима узетим у обзир приликом обрачуна старосне пензије која припада супрузи или удови према законодавству друге државе, а не Холандије или са периодима за време којих је она примала старосну пензију сходно том законодавству.

Одељак 4.

Посебне одредбе о осигурању за случај смрти

Члан 29

1. За примену члана 19 став 5 као периоди осигурања навршени према холандском законодавству наведеном у члану 2 став 1 тачка А. под д), сматрају се и периоди пре 1. октобра 1959. године, за време којих је умрли имао пребивалиште у Холандији, после навршених двадесет година живота или за време којих је био у радном односу код послодавца у Холандији.

2. За обрачун се не узимају периоди које треба узети у обзир на основу претходног става када се ти периоди поклапају са периодима осигурања за случај старости и смрти навршеним према законодавству друге државе, а не Холандије на основу којих се стиче право на породичну пензију.

Одељак 5.

Посебне одредбе о професионалним болестима

Члан 30

Радник који је на територији једне стране уговорнице прекинуо рад на пословима који би могли изазвати професионално обољење има право на давање на основу законодавства те стране, чак и када је та болест први пут медицински констатована на територији друге стране уговорнице, под условом да потом није на територији друге стране обављао неки посао који би могао проузроковати такву болест.

Поглавље 3.

НЕЗАПОСЛЕНОСТ

Члан 31

Код стицања права на давања, када је радник узастопно или наизменично потпадао под законодавство обе стране уговорнице, периоди осигурања навршени на основу законодавства сваке стране уговорнице сабирају се под условом да се не поклапају.

Члан 32

Радник, држављанин једне стране уговорнице, који је дошао на територију друге стране, има право за све време боравка на тој територији, на давања за случај незапослености предвиђена законодавством друге стране уговорнице, под следећим условима:

- а) да је примљен у радни однос у складу с одредбама законодавства о запошљавању страних радника;
- б) да испуњава услове прописане за коришћење тих давања према законодавству друге стране уговорнице, водећи рачуна о сабирању периода наведеном у члану 31.

Поглавље 4.

ДЕЧЈА ЗАШТИТА

Члан 33

Ако је законодавством једне стране уговорнице стицање права на давање из области дечје заштите условљено навршењем периода осигурања, установа која примењује то законодавство узмеће у обзир, у мери у којој је то потребно, и навршене периоде осигурања на основу законодавства друге стране уговорнице, као да се ради о периодима на основу законодавства прве стране уговорнице.

Члан 34

1. Радник, осигуран према југословенском законодавству, који има децу која пребивају или се подижу на територији Холандије, има за ту децу право на додатак према одредбама југословенског законодавства, при чему се ако је то потребно, води рачуна о сабирању периода из члана 33.

2. Радник осигуран према холандском законодавству, који има децу која пребивају или се подижу на територији Југославије, има за ту децу право на породичне додатке према одредбама холандског законодавства и када радник има пребивалиште на територији Југославије.

3. Ако се законодавством једне стране уговорнице предвиђа породични додаток на децу за кориснике пензије или другог давања, право на тај додаток имају и корисници пензије или другог давања који пребивају на територији друге стране.

4. Ако у току истог периода породични додаток припада за исто дете на основу законодавства обе стране уговорнице, исплаћују се само породични додаток који припада на основу законодавства стране уговорнице на чијој територији дете пребива или се подиже.

Део IV

РАЗНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 35

1. Надлежни органи:

а) доносе све административне споразуме потребне за примену ове конвенције;

б) обавештавају једни друге о мерама предузетим за њену примену;

ц) обавештавају једни друге о изменама у свом законодавству, које би могле утицати на примену ове конвенције;

д) регулишу споразумно начин лекарске и административне контроле корисника ове конвенције.

2. Надлежни органи ће споразумно регулисати, по потреби, положај посебних категорија радника.

Члан 36

За примену ове конвенције, органи и установе задужени за њено спровођење пружиће добре услуге једни другима и поступиће као да се ради о примени сопственог законодавства. Међусобна административна помоћ тих органа и установа по правилу је бесплатна. Међутим, надлежни органи страна уговорница могу се договорити о накнади извесних трошкова.

Члан 37

1. Коришћење смањења или ослобођења од дажбина, административних такса, судских трошкова или трошкова укњижбе, предвиђених законодавством једне стране уговорнице за поднеске или исправке које подносе у вези с применом законодавства те стране, проширује се на одговарајуће поднеске и исправе које се издају у вези с применом законодавства друге стране уговорнице или ове конвенције.

2. Сви званични акти, исправе или поднесци који се подносе у циљу примене ове конвенције ослобођени су од легализације и било које друге сличне формалности.

Члан 38

1. За примену ове конвенције, установе страна уговорница могу се непосредно обраћати једна другој на француском или енглеском језику.

2. Органи, установе или судови једне стране уговорнице не могу одбацити молбе или друга документа која су им упућена због тога што су састављена на једном од језика народа Југославије, односно на холандском језику.

Члан 39

Молбе, изјаве или жалбе које је требало, према законодавству једне стране уговорнице, поднети у одређеном року органу, установи или суду те стране, сматрају се поднетим у року ако се поднесу у истом року органу, установи или суду друге стране уговорнице. У том случају орган, установа или суд доставља без одлагања те молбе, изјаве или жалбе надлежном органу, установи или суду прве стране.

Члан 40

Трансфери износа на основу ове конвенције врше се у складу са споразумима који су на снази у тој области између две стране уговорнице у моменту трансфера.

Члан 41

Ако надлежна установа једне стране уговорнице, према законодавству које она примењује, има оригинално право на накнаду штете од трећег лица, то право признаје друга страна уговорница.

Члан 42

1. Ако приликом исплате или ревизије давања за случај инвалидности, старости или смрти (пензије) на основу Поглавља 2 део ИИИ, установа једне стране уговорнице исплати кориснику давања износ који је већи од оног на који има право, та установа може затражити од установе друге уговорнице, која дугује одговарајућа давања том кориснику, да задржи износ средстава исплаћен преко одређеног износа од заосталих износа средстава која она исплаћује том кориснику. Та последња установа задржава износ и трансформише тако задржани износ установи која потражује. Ако накнада не може да се наплати из тих средстава, примењују се одредбе следећег става.

2. Када установа једне стране уговорнице исплати кориснику давања износ већи од оног на који има право, та установа може под условима и у границама предвиђеним законодавством које примењује, затражити од установе друге стране уговорнице која исплаћује давања том кориснику, да задржи износ исплаћен преко одређеног износа од средстава која исплаћује том кориснику. Последња установа задржава износ под условима и у границама у којима је таква компензација дозвољена законодавством које примењује, као да се ради о средствима која је она исплатила у вишем износу, и трансферише тако задржани износ установи која потражује.

3. Када установа једне стране уговорнице исплати аконтацију на име давања за период у току којег корисник има право на одговарајућа давања на основу законодавства друге стране уговорнице, та установа може затражити од установе друге стране да задржи износ те аконтације од износа који иста дугује кориснику за исти период. Последња установа задржава и трансферише тако обустављен износ установи која потражује.

4. Када је неко лице користило социјалну помоћ на територији једне стране уговорнице, у периоду за који је имало право на давања на основу законодавства друге стране уговорнице, установа која је давала социјалну помоћ може, ако има право да захтева повраћај давања пружена корисницима социјалне помоћи, тражити од установе друге стране уговорнице, дужника давања у корист тог лица, да од износа који исплаћује том лицу задржи износ социјалне помоћи додељене у току поменутог периода. Последња установа задржава и трансферише тако обустављен износ установи која потражује.

Члан 43

1. Сваки спор који би могао да искрсне између страна уговорница у вези са тумачењем или применом ове конвенције биће предмет непосредних преговора између надлежних органа страна уговорница.

2. Уколико се спор не може решити у року од шест месеци рачунајући од подношења првог захтева за започињање преговора предвиђених у ставу 1 овог члана, о спору ће решавати арбитражна комисија чији ће се састав и поступак одредити споразумом између страна уговорница. Арбитражна комисија решава о спору у складу са основним принципима и у духу ове конвенције. Одлуке комисије су обавезне и коначне.

Део V

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 44

1. По основу ове конвенције не може се стећи никакво право пре дана њеног ступања на снагу.

2. Сваки период осигурања навршен према законодавству једне стране уговорнице пре ступања на снагу ове конвенције узимаће се у обзир приликом одређивања права стечених сходно одредбама ове конвенције.

3. Под резервом одредаба става 1 овог члана, право се може стећи на основу ове конвенције, чак и по основу осигураног случаја који је наступио пре њеног ступања на снагу.

4. Ако осигурани случај наступи пре дана ступања на снагу ове конвенције и ако је захтев за пензију поднет после тог дана, тај захтев повлачи двоструку исплату:

а) за период који претходи дану ступања на снагу ове конвенције - према одредбама Конвенције од 1. јуна 1956. године;

б) за период од дана ступања на снагу ове конвенције према одредбама те конвенције.

5. Лицима која су уживала пензију пре ступања на снагу ове конвенције, извршиће се ревизија права на њихово тражење у складу са одредбама ове конвенције. Ревизија се може извршити и по службеној дужности. Таква ревизија не сме ни у ком случају имати за последицу сужење раније стечених права заинтересованих лица.

6. Ако се захтев из става 5 овог члана поднесе у року од две године, рачунајући од дана ступања на снагу ове конвенције, стечена права према одредбама ове конвенције користе се почев од тог дана, с тим да се одредбе законодавства стране уговорнице које се односе на губљење права, не могу примењивати на штету заинтересованих лица.

7. Ако захтев из става 5 овог члана поднесе после истека рока од две године, по ступању на снагу ове конвенције, права која се не губе стичу се само од дана подношења захтева, уз примену повољних одредаба законодавства дотичне стране уговорнице.

Члан 45

Владе страна уговорница обавестиће једна другу о спровођењу у својим земљама потребних уставних поступака у вези са ступањем на снагу ове конвенције.

Ова конвенција ступа на снагу првог дана трећег месеца од дана последњег саопштења.

Члан 46

Завршни протокол приложен уз ову конвенцију чини њен саставни део.

Члан 47

Даном ступања на снагу ове конвенције престају да важе одредбе Опште конвенције о социјалном осигурању између Федеративне Народне Републике Југославије и Краљевине Холандије, потписане у Београду 1. јуна 1956. године. Права стечена применом одредаба те конвенције се задржавају.

Члан 48

Ова конвенција се закључује на неодређено време. Свака страна уговорница може отказати Конвенцију. Саопштење о отказивању подноси се најкасније шест месеци пре истека текуће календарске године, а Конвенција престаје да важи крајем исте године.

Члан 49

1. У случају отказивања ове конвенције, задржавају се права стечена на основу њених одредаба.

2. Права која се односе на периоде навршене пре дана престанка важности Конвенције а чије је стицање у току, не гасе се због отказивања; њихово даље задржавање одређује се заједничким споразумом или, уколико нема таквог споразума, законодавством које примењује односна установа.

У потврду чега су доле потписани, прописно овлашћени у ту сврху, потписали ову конвенцију.

Сачињено у Београду, 11. маја 1977. године, у два примерка на француском језику.

За Владу

Социјалистичке Федеративне
Републике Југославије,
Светозар Пеповски, с. р.

За Владу

Краљевине Холандије,
Јап Бурсма, с. р.

ЗАВРШНИ ПРОТОКОЛ

Приликом потписивања на данашњи дан Конвенције о социјалном осигурању између Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и Краљевине Холандије (даље у тексту: Конвенција) долепотписани пуномоћници су утврдили сагласност страна уговорница о следећим тачкама:

1. Израз "корисник пензије" из члана 16 Конвенције, када се ради о Холандији, односи се и на лице које користи неко давање на основу законодавства о неспособности за рад, наведено у члану 2 став 1 под А. б) Конвенције.

2. Израз "давање" из члана 19 Конвенције означава за случај инвалидности за југословенску страну:

- инвалидске пензије, као и новчана давања везана за коришћење права на професионалну рехабилитацију и запошљавање;

за холандску страну:

- новчана давања се исплаћују периодично на основу законодавства о осигурању за случај неспособности за рад, наведеног у члану 2 став 1 под А. б) Конвенције.

3. Корисник старосне пензије на основу холандског законодавства, са пребивалиштем у Југославији, а који нема право на давања у натури према југословенском законодавству, има право да приступи добровољном холандском осигурању - благајни болесничког осигурања, уколико је био обавезно осигуран на основу Закона о благајнама болесничког осигурања или законских прописа који су замењени тим законом.

За овакво осигурање плаћа се допринос који се обуставља од старосне пензије. Износ доприноса, као и по потреби посебне услове осигурања који нису прописани Законом о благајнама болесничког осигурања, одређује холандски надлежни орган. Лице које на такав начин приступи добровољном осигурању сматра се, за примену члана 16 став 2, да има право на давање у натури према холандском законодавству.

4. За примену одредаба чл. 13, 14 и 16 лице које је, када се ради о давањима у натури, подређено само Општем закону о посебним трошковима за случај болести, сматра се да нема право на давања у натури.

Овај завршни протокол, који чини саставни део Конвенције, имаће дејство под истим условима и биће на снази исто време као и сама Конвенција.

У потврду чега су долепотписани, прописно овлашћени у ту сврху, потписали овај протокол.

Сачињено у Београду, 11. маја 1977. године, у два примерка на француском језику.

За Владу

Социјалистичке Федеративне Републике Југославије,

Светозар Пеповски, с. р.

За Владу

Краљевине Холандије,

Јап Бурсма, с. р.